

ГОЛОВНА → СУСПІЛЬСТВО → **ТИМЧАСОВИЙ ЗАХИСТ УКРАЇНЦІВ У ЄС ПІСЛЯ 2027 РОКУ: ЩО ЗМІНІТЬСЯ ТА ДО ЧОГО ГОТУВАТИСЯ**

Тимчасовий захист українців у ЄС після 2027 року: що зміниться та до чого готуватися

22:01, 16.06.26

Тимчасовий захист для українців у країнах Європейського Союзу діє до 4 березня 2027 року. Саме до цієї дати мільйони громадян України мають право легально проживати в ЄС, працювати, навчатися, користуватися медичними послугами та отримувати базову соціальну підтримку. Однак у Європі вже активно обговорюють, що буде далі та які правила можуть запровадити після завершення чинного періоду.

Механізм тимчасового захисту для українців у ЄС був запроваджений у 2022 році після початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Він дозволив людям, які рятувалися від війни, не проходити складну й тривалу процедуру отримання притулку, а швидко отримати легальний статус у країнах Європейського Союзу. Про це пише Relocate.to

Завдяки цьому українці отримали доступ до ринку праці, освіти, медичної допомоги, житла та соціальних гарантій. Для багатьох родин цей механізм став основою безпечного перебування за кордоном.

Проте статус, який спершу розглядався як тимчасова відповідь на надзвичайну ситуацію, фактично став довгостроковим рішенням для мільйонів людей. Частина українців уже інтегрувалася в європейські суспільства: знайшла роботу, віддала дітей до шкіл, відкрила бізнес або почала навчання.

Саме тому в ЄС дедалі частіше говорять не лише про просте продовження захисту, а й про поступовий перехід до інших форм легального перебування.

Що відомо про тимчасовий захист зараз

Наразі тимчасовий захист для українців у Європейському Союзі продовжено до 4 березня 2027 року. До цієї дати українці зберігають основні права, передбачені цим статусом.

Однак європейські інституції та уряди окремих держав уже готуються до наступного етапу. Головне питання полягає в тому, чи буде статус продовжено ще раз, чи ЄС поступово змінюватиме правила перебування українців.

У Брюсселі розуміють, що різке припинення тимчасового захисту може створити серйозні проблеми як для самих українців, так і для міграційних систем країн ЄС. Тому основна дискусія сьогодні точиться навколо більш плавного переходу до нових правил.

Сценарій 1: продовження тимчасового захисту до 2028 року

Один із найімовірніших варіантів – продовження тимчасового захисту ще на один рік, тобто до березня 2028 року. Такий сценарій може стати актуальним, якщо безпекова ситуація в Україні не дозволить говорити про масове повернення громадян додому.

Для Європейського Союзу це був би найменш ризикований шлях. Він дозволив би уникнути різкого припинення правового статусу для мільйонів людей та не створювати надмірного навантаження на національні міграційні служби.

Для українців таке рішення означало б можливість і надалі легально проживати в ЄС, працювати, навчатися та користуватися базовими послугами без термінового оформлення інших документів.

Водночас навіть у разі продовження статус може стати менш універсальним. У країнах ЄС дедалі частіше звучать пропозиції зробити наступний етап тимчасового захисту більш гнучким, із додатковими умовами та винятками.

Сценарій 2: захист можуть залишити не для всіх

Ще один варіант, який обговорюють у Європі, – збереження тимчасового захисту лише для тих українців, які не можуть швидко перейти на інший тип дозволу проживання.

Насамперед йдеться про вразливі категорії населення. Це можуть бути діти, люди з інвалідністю, літні громадяни, вагітні жінки, одинокі батьки, а також особи, які мають серйозні гуманітарні причини для перебування під спеціальним захистом.

Натомість українців, які вже працюють, навчаються, мають стабільний дохід або ведуть бізнес, можуть поступово заохочувати переходити на стандартні національні дозволи проживання.

Такий підхід може виглядати логічним для тих, хто вже інтегрувався у країні перебування. Але для людей із нестабільною роботою, низьким доходом або залежністю від соціальної допомоги перехід на інший статус може стати складним випробуванням.

Сценарій 3: перехід на національні дозволи проживання

Один із ключових напрямів обговорення – поступове переведення українців із тимчасового захисту на національні дозволи проживання.

Такі дозволи можуть видаватися на різних підставах: працевлаштування, навчання, підприємницька діяльність, возз'єднання сім'ї, гуманітарні обставини або довгострокове проживання.

Головна відмінність полягає в тому, що тимчасовий захист є загальноєвропейським механізмом, а національні дозволи регулюються законами кожної окремої країни. Тому правила в Німеччині, Польщі, Чехії, Нідерландах, Бельгії чи інших державах можуть суттєво відрізнятися.

Українцям доведеться уважніше стежити за вимогами саме тієї країни, де вони проживають. У деяких випадках можуть знадобитися підтвердження доходу, трудовий договір, медичне страхування, житло, мовний сертифікат або докази фінансової самостійності.

Також важливо враховувати, що не всі країни автоматично зараховують роки перебування під тимчасовим захистом до строку, необхідного для отримання постійного проживання. Це питання також залежить від національного законодавства.

Що може змінитися із соціальними виплатами

Одне з найчутливіших питань для українців у ЄС – майбутнє соціальної підтримки. Єдиного рішення для всіх країн наразі немає, адже соціальні виплати залишаються у компетенції національних урядів.

Поки людина перебуває під тимчасовим захистом, вона має доступ до базових гарантій, передбачених цим механізмом. Але після переходу на національний дозвіл обсяг прав може змінитися.

Наприклад, працівник, студент, підприємець або людина з гуманітарним дозволом можуть мати різний доступ до виплат, медичного страхування, житлової підтримки чи допомоги на дітей.

У деяких країнах ЄС соціальна підтримка для українців уже переглядається або скорочується для окремих груп. Зокрема, у Німеччині тема виплат для новоприбулих українців стала частиною ширшої політичної дискусії про бюджетне навантаження та інтеграцію людей у ринок праці.

Тому перехід із тимчасового захисту на інший статус може означати не лише новий документ, а й зміну соціальних прав.

Чи можуть запровадити поняття "безпечних регіонів" України

Окремо в Європі обговорюють можливість врахування регіону походження людини. Йдеться про ідею, за якою окремі області України можуть бути визнані відносно безпечними для повернення.

У таких дискусіях найчастіше згадують західні області України, де немає активних бойових дій. Однак офіційного списку "безпечних регіонів" наразі немає.

Це питання залишається дуже складним і чутливим. Відсутність бойових дій у конкретній області не означає повної безпеки. Україна й надалі зазнає ракетних та дронних атак, а в багатьох регіонах є проблеми з інфраструктурою, житлом, роботою, медициною та поверненням внутрішньо переміщених осіб.

Тому будь-яке рішення щодо "безпечних регіонів" потребуватиме не лише політичної, а й гуманітарної оцінки.

Чоловіки призовного віку: чи можливі окремі правила

Ще одна тема, яка викликає багато суперечок, – можливі окремі правила для чоловіків призовного віку. У деяких країнах ЄС лунають пропозиції обмежити доступ до тимчасового захисту для нових заявників-чоловіків, які можуть підлягати мобілізації в Україні.

Важливо розуміти: у публічних дискусіях переважно йдеться саме про новоприбулих українців, а не про тих, хто вже отримав тимчасовий захист у ЄС.

Остаточних правил щодо цього питання наразі немає. Будь-які зміни мають пройти офіційні процедури на рівні Європейської комісії та держав-членів.

Тому українцям не варто орієнтуватися на чулки чи окремі політичні заяви. Важливо перевіряти інформацію лише через офіційні джерела країни перебування та інституцій ЄС.

Чи можуть тимчасовий захист повністю припинити

Теоретично повне завершення дії тимчасового захисту після березня 2027 року можливе. Однак на практиці такий сценарій виглядає складним, особливо якщо війна в Україні триватиме або умови для безпечного повернення людей не будуть забезпечені.

У ЄС дедалі частіше говорять не про різке скасування статусу, а про поступовий перехід. Це може означати переведення частини українців на інші дозволи проживання, створення спеціальних програм легалізації або підтримку добровільного повернення.

Європейські інституції наголошують, що повернення українців має бути безпечним, гідним і погодженим з Україною. Масове примусове повернення людей у ситуації нестабільної безпеки наразі не виглядає основним сценарієм.

Що українцям варто зробити вже зараз

Попри те, що остаточних рішень після 2027 року ще немає, українцям варто заздалегідь готуватися до можливих змін.

Насамперед потрібно з'ясувати, які варіанти легалізації доступні у країні проживання. Це може бути дозвіл на роботу, навчання, підприємництво, возз'єднання сім'ї, довгострокове проживання або спеціальна програма для громадян України.

Також варто зібрати документи, які можуть знадобитися для переходу на інший статус. Серед них – трудові договори, довідки про доходи, підтвердження місця проживання, документи про навчання дітей, медичне страхування, реєстрація бізнесу, мовні сертифікати або інші докази інтеграції.

Окрему увагу слід приділити фінансовій самостійності. У багатьох країнах саме офіційна робота або стабільний дохід можуть стати головною підставою для отримання національного дозволу проживання.

Крім того, українцям потрібно регулярно перевіряти офіційні повідомлення Європейської комісії, Ради ЄС та міграційних служб країни, де вони живуть. У темі тимчасового захисту часто з'являються політичні заяви, але реальні права людей змінюються лише після ухвалення офіційних рішень.

Найближчий рік може стати періодом підготовки до нової міграційної реальності для українців у Європі. І чим раніше люди почнуть розбиратися зі своїм майбутнім статусом, тим менше ризиків матимуть після 2027 року.

Нагадаємо, країни ЄС розглядають можливість виключення українських чоловіків призовного віку з майбутнього продовження Директиви про тимчасовий захист, яка діє для громадян України, що вихали після повномасштабного вторгнення росії у 2022 році.

БІЛЬШЕ НОВИН

Суд у Києві перевірить закриття справи про смертельну ДТП за участі детектива НАБУ Русаєва
22:23, 16.06.26

Хвороба не звільняє від оновлення даних: як оновитися через "Резерв+"
22:03, 16.06.26

Міжнародні кардіохірурги стали на захист Іллі Ємця та Центру дитячої кардіології МОЗ України
21:18, 16.06.26

На Буковині м'ясопереробне підприємство перетворило майже пів гектара землі на звалище біовідходів Сводка:
21:02, 16.06.26

Помер Сергій Осика: екснардеп і один із розробників проєкту Конституції України
21:02, 16.06.26

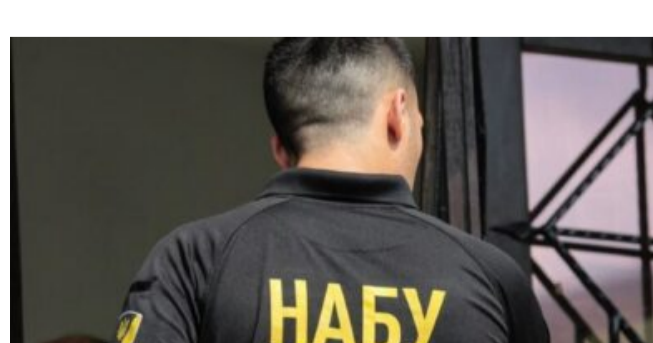
Синоптики попереджають про нестійку погоду та називають дату потепління
20:20, 16.06.26

На Хмельниччині розбився військовий літак: що відомо про авіакатастрофу біля Шепетівки
20:06, 16.06.26

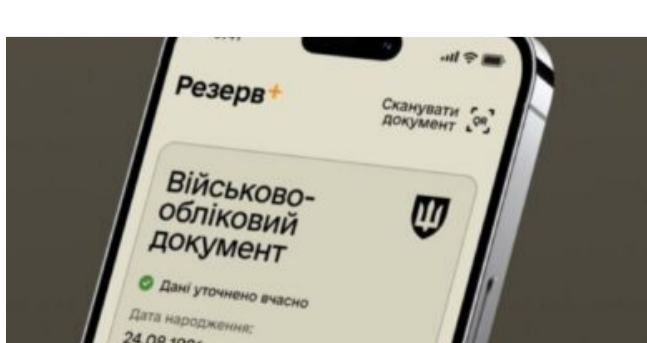
У Києві судитимуть групу посадовців і підприємців: на тендерах могли привласнити 3,8 млн грн
20:03, 16.06.26

У Києві засудили 20-річного чоловіка, який застав вибухівку у скутері для замаха на військового
19:30, 16.06.26

ПОПУЛЯРНІ НОВИНИ

Суд у Києві перевірить закриття справи про смертельну ДТП за участі детектива НАБУ Русаєва
22:23, 16.06.26

Хвороба не звільняє від оновлення даних: як оновитися через "Резерв+"
22:03, 16.06.26

Міжнародні кардіохірурги стали на захист Іллі Ємця та Центру дитячої кардіології МОЗ України
21:18, 16.06.26

Помер Сергій Осика: екснардеп і один із розробників проєкту Конституції України
21:02, 16.06.26